

ค่านิยม...พระชุดเล็กยอดนิยม

พระเครื่อง คม ชัด ลึก

วันอังคารที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ในวงการพระเครื่อง เราจะเรียกพระเครื่องโบราณ ที่มีขนาดเล็กว่า **"พระชุดเล็ก"** โดยทั่วไปมักแบ่งเป็นสองประเภทคือ **ชุดพระคณาจารย์** กับ **ชุดพระกรู**

ขณะเดียวกัน **พระชุดเล็ก** ยังหมายถึง พระที่มีราคาไม่แพง แต่มีพุทธคุณไม่แพ้พระชุดใหญ่ ทั้งนี้พระชุดเล็กที่รู้จักกันมากที่สุด คือ **พระเบญจภาคีชุดเล็ก** ประกอบด้วย

๑. **พระสมเด็จปีล้นต้น** นำมาบูชาแทน พระสมเด็จวัดระฆัง ๒. **พระคง ลำพูน** นำมาบูชาแทน พระรอดลำพูน ๓. **พระนางพญา** กรวัดโพธิ์ (กรูโรงทอง) นำมาบูชาแทน พระนางพญา กรวัดนางพญา ๔. **พระนางกำพวดลิ้นบัว** นำมาบูชาแทน พระกำพวดชุ่มกอ

สุดยอดแห่งพระกรูชุดเล็ก

● **พระกรูที่มีขนาดเล็ก** วงการพระมักเรียกขานว่า **"พระพิจิตร"** แม้ว่าพระบางองค์จะไม่ได้จุดพบที่ **จ.พิจิตร** แต่ถ้าหากว่า องค์พระมีขนาดเล็ก วงการพระก็จะเรียกว่า **พระพิจิตร** นำหน้าเสมอ เพราะในอดีต พระขนาดเล็กมักพบที่ **จ.พิจิตร** มาก่อน และมีจำนวนมากที่สุดอีกด้วย

ส่วนพุทธคุณของพระเครื่องเมืองพิจิตร โดดเด่นมากทางด้านคงกระพันชาตรี ถึงกับมีการบันทึกไว้ในลิลิตตะเลงพ่ายว่า **"กระทั้งสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงอาราธนาพระเครื่องของเมืองพิจิตรติดพระองค์ เวลาออกศึกโดยตลอด โดยได้นำเอาไว้ที่พระมาลา"**

พระเครื่องเมืองพิจิตร มีมากมายหลายกรูหลายพิมพ์ แต่มักมีขนาดเล็กพองๆ กัน พิมพ์ที่นิยมมากๆ เช่น **พระพิจิตรเม็ดข้าวเม่า** ถือได้ว่า เป็นพระที่มีความนิยมสูงมากในบรรดาพระสกุลพิจิตรทั้งหมด มีลักษณะแบนๆ รีๆ ขนาดประมาณ ๑ ตารางเซนติเมตรเท่านั้น พบมากที่กรวัดมหาธาตุ นอกจากนี้ยังพบที่กรวัดท่าฉนวน วัดโพธิ์ประทับช้าง วัดท่าพ้อ วัดหัวง และ บริเวณเมืองพิจิตรเก่า อีกด้วย

พระพิจิตรยอดโด เป็นพระอีกพิมพ์หนึ่งที่น่าสนใจมากพองๆ กับพระพิจิตรเม็ดข้าวเม่า แต่พบจํานวนน้อยกว่ามาก มีเรื่องเล่ากันว่า พระพิจิตรยอดโด พบ

กรทุ่งเศรษฐี และ **๕. พระกำเสือ** อยู่ทอง นำมาบูชาแทนพระผงสุพรรณ

อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุที่พระชุดเล็กจะมีพุทธคุณสูง และสูงด้วยค่านิยม รวมทั้งเป็นที่หวงแหนของผู้ครอบครอง การจะให้เห็นของจริงจึงเป็นเรื่องยาก

ขณะเดียวกัน แม้กระทั่งการจัดพิมพ์หนังสือที่เกี่ยวกับประวัติการจัดสร้าง รวมทั้งภาพพระชุดเล็ก ก็ไม่เคยมีในวงการพระเครื่อง ด้วยเหตุนี้ ในงาน **จัดนิทรรศการการประกวด การอนุรักษ์ พระเครื่องพระบูชาและเหรียญคณาจารย์ ของ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี** ที่จะจัดขึ้นใน วันอาทิตย์ ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ณ อาคารหอประชุมกองทัพเรือ ถนนอรุณอมรินทร์ กรุงเทพฯ **นายศุภชัย เรืองธรรมงามศิริ** อุปนายกสมาคมผู้นิยมพระเครื่องพระบูชาไทย และประธาน ชมรมพระเครื่องท่าพระจันทร์ เจ้าของฉายา **"ดีเหล้า ท่าพระจันทร์"** ได้รวบรวมและจัดพิมพ์หนังสือ **"พระชุดเล็กยอดนิยม"** เพื่อเป็นรางวัลชนะเลิศสำหรับพระแต่ละรายการ

ดีเหล้า บอกว่า ในอดีตยังไม่เคยมีการจัดทำหนังสือพระชุดเล็กยอดนิยมมาก่อน จึงได้รวบรวมพระ

พระพิจิตร เม็ดข้าวเม่า เนื้อชินเงิน

อยู่ในโลโบใหญ่ ได้เนินดิน ใกล้พระอุโบสถของวัดมหาธาตุ จ.พิจิตร และพระพิมพ์นี้ยังปรากฏอยู่ในลักษณะคล้ายผอบบนยอดเจดีย์ของวัดอีกด้วย จึงได้ชื่อว่า **พระพิจิตรยอดโด**

พระพิจิตรหน้าวัง เป็นพระพิจิตรอีกแบบหนึ่งที่น่าสนใจในวงการ มีลักษณะเป็นทรงสามเหลี่ยมป้องกัน มีองค์พระประทับนั่งปางมารวิชัย มีขอบสูงรอบองค์พระ พบมากเป็นเนื้อชินเงิน บริเวณที่พบคือ รอบวังโบราณ ในตัวเมืองเก่าจ.พิจิตร เคยเรียกกันต่อๆ มาว่า **พระพิจิตรหน้าวัง**

ต่อมายังพบพระพิมพ์นี้อีก ที่กรวัดมหาธาตุ และพบพระคล้ายพิมพ์นี้ที่บริเวณบ่อพระจุลฯ หน้าวัดภูเขาทอง แต่เป็นเนื้อดิน มีขนาดเล็กกว่า ในวงการ

พระชัยวัฒน์ พิมพ์หัวไม้ขีด วัดสุทัศน์ฯ กะไหล่ทอง (แดงเก่า)

พระพิจิตรยอดโก เนื้อชินเงิน

พระเรียกว่า **พระพิจิตรป้อม**

พระพิจิตรนาคกลาง เป็นพระที่นิยมมากที่สุด ในบรรดาพระสกุลพิจิตรทั้งหมด แต่เป็นพระที่พบที่ วัดนาคกลาง ซึ่งอยู่บริเวณกรมอุทการเรือ เขต บางกอกใหญ่ ถนนอรุณอมรินทร์ ธนบุรี

พระพิจิตรวัดนาคกลาง เป็นพระเนื้อชินเงิน องค์พระประทับนั่งปางมารวิชัย ในซุ้มหยกคล้าย ทรงท่าเหลี่ยม พระองค์ที่ไม่ได้ผ่านการใช้จะปรากฏ ผิวปรอทให้เห็น องค์พระมีขนาดเล็กมาก กว้างเพียง ๐.๕-๐.๗ เซนติเมตรเท่านั้น กล่าวกันว่า นักสะสม พระเมืองพิจิตร ถ้าหากขาดพระพิจิตรนาคกลางแล้ว ถือว่ายังขาดหัวใจหลักสำคัญ ของ **พระชุดพิจิตร** เลยทีเดียว

ชุดเล็กที่มีความน่าสนใจเป็น อย่างยิ่งในปัจจุบัน พระทุก องค์จะประกอบไปด้วยภาพ แสดงทั้งด้านหน้า และด้านหลัง ที่สำคัญจะมีขนาดเท่า องค์จริงประกอบอยู่ด้วย

ทั้งนี้ในการสร้างพระ ถือเป็นการสร้างพระ สะเอียดอ่อนในการทำ เช่น พระชัยวัฒน์กะไหล่ทอง วัด สุทัศน์ฯ พระปิตดา วัดหนึ่ง

และพระปิตดา วัดทอง ซึ่งประดิษฐานจากช่างหลวงที่มีฝีมือประณีตในยุคนี้ๆ สามารถบ่งบอกถึงสกุลช่างในแต่ละยุคสมัยได้เป็นอย่างดี

พระชุดเล็กยอดนิยมที่ขึ้นชื่อว่าแพงอยู่ในหลัก หลายๆ แสน ถึงหลักล้าน เช่น พระสมเด็จพระจิตรลดา พิมพ์เล็ก พระปรก วัดท้ายตลาด สภาสวสยสมบูรณ ราคาก็หลักล้านบาท พระชัยกะไหล่ทอง วัดสุทัศน์ฯ สภาสวสยสมบูรณราคาหลายๆ แสนถึงหลักล้านบาท พระปรกมะขามเต่า ออกที่วัดอนงค์ ปี ๒๕๑๑ สภาสวสยสมบูรณราคาหลายๆ แสน

ส่วนพระชัยกะไหล่ทอง วัดสุทัศน์ฯ จัดสร้างโดย สมเด็จพระสังฆราช (แพ) นั้น บางตระกูลที่แดงสวยๆ แต่งด้วยฝีมือช่างหลวง เป็นงานศิลปะในการสร้าง ผนวกกับการสร้างโดยสมเด็จพระสังฆราช (แพ) พระ เหล่านี้เนื่องจากมีราคาแพง และหายาก รวมทั้งเป็นที่

พระปิตดา หลวงปู่เอี่ยม วัดหนึ่ง พิมพ์สองหน้า เนื้อสัมฤทธิ์เงิน

เหรียญหล่อ หลวงปู่ศุข วัดมะขามเฒ่า เนื้อเมฆสิทธิ์

เหรียญพระไพรีพินาศ เนื้อเงินลงยา ปี ๒๔๓๕

พระบิดดา หลวงพ่อทับ วัดทอง พิมพ์เศียรนาคร

หวงแทนของผู้ครอบครอง ดังนั้น จึงมีไหลเวียนในตลาดพระเครื่องน้อยมาก โดยล่าสุดได้เช่า พระปรกท้ายตลาด พระปรกมาขามเฒ่า ประมาณ ๕-๖ แสนบาท/องค์ หลังจากนั้นก็มีพรรคพวกแบ่งไปบ้าง

“พระชุดเล็กทุกรุ่น มีปลอมหมด ฝีมือดีบ้างไม่ดีบ้าง ปนกันไป ที่เรียกว่าฝีมือจัดจ้าน ต้องยกให้ พระปรกวัดท้ายตลาด ส่วนที่มีอายุการจัดสร้างน้อยที่ และเป็นที่ยอมรับมากที่สุด น่าจะเป็นพระผงของขวัญ หลวงพ่อสด วัดปากน้ำ รุ่นแรก ที่มีเคลือบ สภาพสวย สมบูรณ์ ค่านิยมอาจจะสูงถึง ๕-๖ แสนบาท ในขณะที่พระที่มีค่านิยมสูงสุดเป็น พระชัยกัน ๒ รู กะไหลทอง สร้างประมาณปี ๒๔๖๐ ปัจจุบันเป็นของนายประชา ศรีวิญญนนท์ หรือเฮี้ยเป้งยัง ตลาดพลู นิยมถึงหลักล้านบาทเลยทีเดียว สิ่งหนึ่งที่น่าสนใจสำหรับผู้เล่นหรือแฉวนพระชุดเล็กนั้น จะแฉวนคราวละ ๔ องค์ หากจะพูดถึงว่า ๔ องค์ มีอะไรบ้าง ถ้าเรียงตามลำดับความนิยม จะมีพระปรกต่างๆ พระชัยต่างๆ” ตีเหล่า กล่าว

● เรื่อง / ภาพ ไตรเทพ ไกรงู ●